

FIȘA DE LUCRU NR. 4

Sinonimele și registrul stilistic

Limba română · Clasa a IX-a · Lexicologie — Sinonimele

Nume și prenume: _____

Data: _____

1. Citim și observăm

„Pe strada aglomerată a orașului, oamenii se grăbeau spre casă. Mașinile claxonau, iar zgomotul era asurzitor.”

2. Reținem

Sinonimele pot aparține unor **registre stilistice** diferite: **neutru** (folosit în vorbirea curentă), **popular/regional** (specific limbajului familiar), **literar/cult** (folosit în texte îngrijite, elevate) sau **argotic** (limbaj familiar, informal, de grup). Alegerea sinonimului potrivit depinde de contextul și de stilul textului.

Exemplu: pentru verbul „**a se grăbi**” (neutru), putem folosi „a zori” (popular) sau „a se precipita” (cult, literar).

3. Exerciții

Exercițiul 1. Completați tabelul, indicând registrul stilistic pentru fiecare sinonim dat. (20 p.)

Cuvânt neutru	Sinonim	Registru stilistic
a se grăbi	a zori	
a se grăbi	a se precipita	
a merge	a se deplasa	
a merge	a călca (pe stradă)	
copil	odraslă	

Exercițiul 2. Rescrieți propoziția „Oamenii se grăbeau spre casă.” de trei ori, folosind, pe rând, un sinonim neutru, unul popular și unul cult pentru „se grăbeau”.

Exercițiul 3. Explicați, în 2–3 rânduri, de ce nu este potrivit să folosim un cuvânt din registrul argotic sau popular într-un referat școlar.

Exercițiul 4. Alegeți din text (pasajul de la punctul 1) alte două cuvinte și găsiți-le câte un sinonim din alt registru stilistic decât cel folosit în text.
